Opsiyonlu Mevduatta Banka Yetkisi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 14. Hukuk Dairesi	21.05.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/1741	2026/977	5411 BK m.4, 1567 s.K., 32 s.K., HMK 353/1-b-1

ÖZET

Özel bankacılık müşterisi, dolar ve euro opsiyonlu mevduat işlemlerindeki 320.502,11 TL zarar için bankaya dava açtı. Daire, imzalı risk formları karşısında yanıltmanın ispatlanamadığını, tezgahüstü işlemde bankanın SPK yetki belgesi olmadan da yetkili olduğunu belirterek istinafı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/opsiyonlu-mevduatta-bankanin-spk-yetkisi-bam-2026-977/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

14. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO:2022/1741

KARAR NO:2026/977

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ:İSTANBUL 20. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ:04/03/2021

NUMARASI:2019/380 E. - 2021/212 K.

DAVANIN KONUSU:Tazminat (Bankacılık işlemlerinden kaynaklanan)

Taraflar arasındaki tazminat davasının ilk derece mahkemesince yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerle davanın reddine dair verilen karara karşı, davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine Dairemize gönderilmiş olan dava dosyası incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ:Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının otuz beş yıldır iş hayatında olup iş hayatının başından beri yurt içi/yurt dışı bankalarıyla çalışan saygın bir iş adamı olduğunu, 2011 yılından itibaren davalının müşterisi olduğunu, iş hayatının başından 2013 yılına kadar daima ana para garantili güvenli bir yol olan vadeli mevduat dışında herhangi bir borsa/türev/opsiyon işlemi gibi riskli işlemlere dahil olmadığını, ancak 13.05.2013 tarihinde ...bank Adana Özel Bankacılık Müdürü ...'in davacıyı davet ettiğini, adı "Opsiyon (Nakavt)" olan bir ...bank özel bankacılık türev işleminden bahsettiğini, davacının vadeli mevduatında ne kadar parası olduğunu sorduğunu, bu andan itibaren tamamen yanlış bilgilendirme, yanlış yönlendirme ve hiçbir risk bildirimini yapılmadan davacının bu opsiyon türev işlemine dahil edilmeye mecbur bırakıldığını, adı geçen kişinin, işin kârlılık yüzdesinin fazla olduğunu, hiçbir risk taşımadığını ve hatta bazen aynı gün içinde bile opsiyon işleminin sonuç verdiğini, bankacılığın karşılıklı güven/itibar ilişkisine dayandığını, bugüne kadar riski olan hiçbir işe davacıyı dâhil etmediğini, onu hiçbir şekilde zarara uğratmadığını, bu işlemde de asla zarara uğratmayacağını ve kendisine güvenmesi gerektiğini defalarca söylediğini, bunun dışında da hiçbir risk bildirimi yapmadığını, vade sonunda ...bank ciddiyetiyle her halükarda anaparanın korunacağını söylediğini, adı geçen banka müdürünün bütün bu eksik ve yanlış yönlendirmesiyle işleme sözlü olarak peki diyen davacının aha sonra 14.05.2013 tarihinde ...bank tarafından sabit hatla arandığını, opsiyon işleminin Amerikan Doları kur limiti olan 1.90 üzerinden yapıldığını, ek primin de davacının hesabına geçeceğinin söylendiğini, telefon görüşmesinde yalnızca bu kadar bilgilendirme yapıldıktan sonra, davacının sözleşmenin imzalanması için şubeye gittiğinde 1.000.000,00 Dolarlık işlem yapılığından haberdar olduğunu, tutarı gören davacının kendisine 1.000.000,00 Dolardan bahsedilmediğini ve bu şartlar altında sözleşmeyi imzalamayacağını beyan ettiğini, bu beyanın üstüne banka müdürü ve görevlilerinin, bu işlemlerde zaten herhangi bir risk olmadığını, 14.05.2013 tarihindeki sabit telefon görüşmesine dayanılarak,ki davacının bu telefon görüşmesinde 1.000.000,00 Dolara hiçbir şekilde onay vermediğini, işlem yaptıklarını, primin davacı hesabına yattığını, bu sözleşmenin imzalanmaması durumunda kendilerinin çok zor durumda kalacağını, davacıya güvenerek bu işlemlerin başlatıldığını, zaten 1.000.000,00 Dolar paranın olmasına gerek olmadığını, bankanın işlemi tamamladığını, hiç bir riskin olmadığını ve davacının kendilerine güvenmesini beyan ettiklerini, 30.05.2013 tarihinde bütün bu konuşmaların tekrarlandığını, banka müdürü ve memurlarının bu sefer Euro olarak opsiyon/nakavt beklediklerini ilettiğini, davacının ise henüz doların opsiyon/nakavt işlemi gerçekleşmeden bir de ayrıca Euro olarak opsiyon yapmayacağını bildirmesi üzerine, yine hiçbir risk olmayacağını, zaten bu işlemlerin genel müdürlük görüşü doğrultusunda yapıldığını beyan ettiklerini, bunun üzerine, yine şubeye giden davacıya içi rahat etmediği için bu sefer 1.000.000,00 Euro üzerinden değil 500.000,00 Euro için işlem yaptıklarını ve zaten yakında Euro'nun nakavt olacağını söylediklerini, davacının ise yine tamamen güven ve itimada dayanarak yalnızca tek sayfalık ve üzerinde herhangi bir

risk/teminat bildirimi olmayan bir form imzaladığını, 2014 yılındaki olaylar neticesinde döviz kurlarında meydana gelen yükseliş sebebiyle davacının Banka müdürü tarafından şahsi cep telefonundan aranarak hesaptaki paranın teminata yetmediği ve aynı gün içinde 200.000-TL para yatırmasını aksi halde hesaptaki tüm paraya genel müdürlükçe el konulacağının söylendiğini, davacının da çaresizce bu teminatı yatırmak zorunda kaldığını, yatırılan bu teminat neticesinde, davacının özel olarak banka müdürü ile görüşmeye gittiğini, yalnızca böyle bir teminattan değil herhangi bir risk konusunda bilgilendirilmediğini, bu bilgilendirme yapılsa idi böyle bir işe girişmeyeceğini söylediğini, bunun üzerine, banka müdürünün teminat hususunun bilgilendirilmesi konusunu atladıklarını, kendilerinin de bu riski beklemediklerini, ama kurların böyle yüksek kalması durumunda vadelerin Euro ve Dolar kurlarının düşeceği zamana kadar müşterileri zarara sokmayacak şekilde öteleme yoluna gidileceğini söylediğini, ancak, vade tarihinin gelmesiyle davacının zarara uğramadan öteleme işlemi beklerken yine banka müdürü tarafından arandığını, anaparanın ancak %30'unun ötelenebileceğinin, geri kalan bakiyeye ise Akbank hazinesi tarafından el konulacağının beyan edildiğini, yani davacıya en başından beri yatırılan teminatların asıl amacının anaparanın vade sonunda bütün olarak canlı tutulması ve vade ötelemek olduğunu söyleyen banka memurlarının, bu sefer teminatla arttırmış oldukları anaparanın 2/3'üne her halükarda ...bank'ın el koyacağını söyleyerek kendileriyle çeliştiklerini, kurların bu şekilde yükselmeye devam etmesi karşısında ...bank Genel Müdürlüğü ve/veya Özel Bankacılığının, kur zararını önlemek veya azaltmak amacıyla hiçbir girişim veya öneride bulunmadığını, diğer bütün bankaların kendi müşterilerine yapmış oldukları çözüm önerilerine rağmen davalının hiçbir çaba harcamadığını, bütün bu işlemlerin başından beri neden ve nasıl geliştiğine ilişkin Banka müdüründen yazı istendiğini, davalı bankanın müdürünün en başından vermesi gereken yazılı belgeyi ancak bu aşamada verdiğini, bu yazıda, teminat talebi ile birlikte en başından beri söylenmesi gereken "Türev işlemlerinin en tehlikeli noktasının yani kaldıraç sisteminin operativ olacağı"nın belirtildiğini, bir diğer ifade ile en başından beri prosedürel olarak eksik ve yanlış gelişen olayların, daha sonra Banka müdürü tarafından verilen yazılı evrakla tamamlanmaya çalışıldığını, bu şekilde davacının hiç aklında olmamasına ve ...bank'tan buna ilişkin bir talebi hiç olmamasına rağmen tamamen yanlış bilgilendirme, yanlış yönlendirme ve hiçbir risk bildirimini yapmadan müvekkili bu Opsiyon Türev İşlemine dâhil olmaya mecbur bıraktığını, 1.000.000,00 Dolarlık opsiyon/nakavt işleminden 170.502,11 TL ve 500.000,00 Euro'luk opsiyon/nakavt işleminden ise 150.000,00 TL olmak üzere toplamda 320.502,11 TL tutarındaki parasına ...bank hazinesi tarafından el konulduğunu, yanlış ve hatalı yönlendirme, risk konusunda yeteri kadar değil hiç bilgilendirmeme sonucu davacının bu sözleşmeyi imzalamaya mecbur bırakıldığını, ne ilk ofis görüşmesinde ne daha sonradan banka tarafından aranılmak suretiyle yapılan telefon görüşmesinde ne de imza aşamasında davacıya böyle bir teminattan söz edilmediğini, sözleşmelerin tutarlarının bile telaffuz edilmediğini, davacının tabiri caizse tamamen kandırılarak böyle bir yatırım aracına sürüklendiğini,oysa ki özel bankacılık kurumunun, tamamen müşterisinin ihtiyaç ve hedeflerine uygun, gerçek anlamda kişiye özel alternatifler üretmesi gerektiğini, müşteri yöneticilerinin müşterilere özel yatırım stratejileri geliştirirken, müşterinin ihtiyaç duyabileceği bilgi ve açıklamaları doğru şekliyle, tam zamanında müşterilere ulaştırmak, düzenli raporlar üretmek ve risk konusunda gerekli uyarıları yapmakla yükümlü olduğunu, davalının davacı için başlatmış olduğu türev/opsiyon işlemleri esnasında ... tarafından henüz yetki

belgesi almadığı konusunda da duyumlar aldıklarını, bu hususun da ayrıca incelenmesi gerektiğini ileri sürerek, davalı ...bank özel bankacılık kurumu müdür ve görevlileri tarafından aldatılmak suretiyle yatırım yapılmaya mecbur bırakılan davacının uğradığı zarar ve ziyanın tazmini için 320.502,11 TL tazminatın dava tarihinden itibaren itibaren reeskont faizi ile birlikte davalı bankadan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, savunmasında özetle; iş bu davada ticaret Mahkemelerinin görevli olduğunu, müvekkili davalının dava konusu işlemde tüm yükümlülüklerini yerine getirdiğini, standart opsiyon işlem kurallarına uygun olarak işlemi sonuçlandırdığını, dava konusu opsiyon işlemine ilişkin tüm detay bilgilerin davacı tarafça imzalanan işlem dekontunda yani işlem sonuç formunda yer aldığını,davacının dava konusu şikâyetinin, davalı müvekkilinin teftiş kurulunun görevlendirdiği müfettiş tarafından incelendiğini, bu inceleme sonucunda düzenlenen 02.09.2016 tarih ve 43/43 sayılı teftiş raporunda, söz konusu opsiyon işlemlerinin gerçekleştiği 15.05.2013 ve 30.05.2013 tarihlerinde davacı ve davalının Adana Özel Bankacılık Müşteri İlişkileri Yönetici Yardımcısı... arasında geçen telefon görüşmelerinde davacıya dava konusu opsiyon işlemleri hakkında bilgi verildiği, müşteri bilgisi ve onayı ile gerçekleşen dava konusu opsiyon işlemlerine ait işlem sonuç formları ve rehin sözleşmelerinin davacı tarafından imzalandığı, sözleşme vadesi içerisinde TL'nin EURO ve USD para birimleri karşısındaki değer kaybı nedeniyle davacının taşıdığı pozisyonları için tutulan başlangıç teminatının yetersiz kaldığı, işlem teminatına 07.02.2014 tarihinde ilave 581.408,88TL rehin alındığı, teminat tamamlama işlemi ile opsiyon sözleşmelerinin canlı tutulduğu ve müşteriye teminat yükümlülüğü hakkında gerekli bilgilerin verildiği hususlarının tespit edildiğini, davacı tarafından imzalanan sözleşmelerde tezgah üstü türev araç işlemleri sonucunda karşılaşılması muhtemel zararın miktarının çok yüksek tutarda olabileceğinin, işlem başlangıcında sayısal olarak ortaya konulamayan miktarda zarara maruz kalabileceğinin açık bir şekilde ifade edildiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; "... Dava, davacı tarafça davalı banka aleyhine açılan taraflar arasındaki opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesi, özel bankacılık hizmetinden kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir.Davacı taraf davalı banka çalışanları tarafından yanlış yönlendirildiğini, risk bildirimini, gerekli uyarıları yapmadan müvekkilini bu işleme dahil olmaya mecbur bıraktığını, müvekkilinin de tamamen güvene dayalı olarak tek sayfalık ve üzerinde hiç bir risk bildirimi olmayan 30.05.2013 tarihli formu imzaladığını, sırf mevduat toplama adına müvekkilinin aldatıldığını, ayrıca duyumlarına göre davalının bu türev/opsiyon işlemleri esnasında... tarafından henüz yetki belgesi de almadığını ileri sürerek uğradığı zarar miktarı olan 320.502,11-TL'nin reeskont faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.Davalı taraf ise işlemlerin davacının bilgisi ve kabulü ile gerçekleştirildiğini, yapılan işlemlerde müvekkili bankanın herhangi bir kusurunun bulunmadığını savunarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.Davacı tarafça tüketici mahkemesine açılan dava sonucunda İstanbul 6. Tüketici Mahkemesi'nin 15/11/2018 tarih, 2016/917 E.-2018/969 K. sayılı dosyasında görevsizlik kararı verildiği ve kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 24/06/2019 tarih 2019/1152 E.-2019/4773 K. sayılı ilamıyla görevsizlik kararının onanarak kesinleşmesi üzerine dosya mahkememize tevzi edilerek yukarıdaki esasa kaydedilerek davaya devam edilmiştir.Bankacı Bilirkişi ... tarafından sunulan 04/06/2020

tarihli bilirkişi raporuna göre;Davacı yanın davalı banka ile imzalamış olduğu Tezgah üstü Türev Araçlarına ilişkin Çerçeve Sözleşmesi kapsamında davacı ...'nın;Ref. No.su ... olan 1.000.000,00 USD. Lik işlemde; vade bitimi 14.05.2014 tarihinde; 170.500,00 TL zarar,Ref. No.su ... olan 500.000,00 EUR. Lik işlemde; vade bitimi 30.05.2014 Tarihi itibariyle 150.000,00 TL zarar etmiş olduğunun tespit edildiği,Dava konusu opsiyon işlemlerine ilişkin emir talimatlar ile çerçeve sözleşmelerinde yer alan bilgiler birlikte değerlendirildiğinde;Davacının hukuka aykırı olarak yönlendirildiği, kendisine karşı bilgilendirme yükümlülüğünün tam ve gereği gibi yerine getirilmediği, kendisinden bilgilerin gizlendiği iddiaları, açık ve net biçimde tespit edilemediğinden kabul edilemeyeceği gibi nihai hukuki taktirin sayın mahkemeye ait olduğu, davalı bankanın her bir işlem bazında müşteriye opsiyon işlemleri ve bu işlemlerde karşılaşılabilecek riskler hakkında bilgi verme yükümlülüğünün bulunamadığı, davalı bankanın sorumluluğuna gidilebilmesi için, davalı banka çalışanının hukuka aykırı işlem yaparak ve davacıyı yanlış yönlendirerek davacının zararına sebebiyet verdiğinin kanıtlanamadığı, davacının bu yönde herhangi bir somut kanıt ileri süremediği, ancak, yukarıdaki tespitlerimiz karşısında sayın mahkemenizce davacı zararlarının tazmininden davalı bankanın sorumlu olduğu ve iadesi gerektiğine ilişkin hukuki görüş ve kanaate varılır ise; toplam 320.502,11 TL. ya dava 06.02.2015 tarihinden itibaren davacı talebi ile bağlı olarak reeskont faizi uygulanması gerektiği bildirilmiştir.Bankacı Bilirkişi ... ile SPK Uzmanı Bilirkişi ... tarafından sunulan 11/11/2019 tarihli bilirkişi raporuna göre; Davalı banka ile davacı arasındaki kurulmuş olan Çerçeve Sözleşmeleri'nin ve Opsiyon Sözleşmeleri'nin, Sermaye Piyasası mevzuatına tabi olmayan tezgahüstü piyasalarda tarafların serbest iradeleri ile hukuken geçerli olarak kurulmuş olan sözleşmeler oldukları, davalı banka ile davacı arasındaki kurulmuş olan davaya konu Opsiyon Sözleşmeleri'nin, yüksek risk barındıran, sonuçları önceden tahmin edilemeyen, talih ve tesadüfe dayalı işlemler oldukları ve müşterilerin de opsiyon işlemlerinin yüksek risk içeren, talih ve tesadüfe dayalı olan yapısının doğal ve çok sık karşılaşılan bir sonucu olarak oluşan zararı taşımakla yükümlü oldukları, davalı banka ile davacı arasındaki -tezgahüstü piyasalarda gerçekleştirilen ve Sermaye Piyasası mevzuatına tabi olmayan- davalara konu opsiyon işlemlerini ve hisse senedi işlemlerini yapmadan önce müşteriler ile imzaladığı Çerçeve Sözleşmeler'de bu işlemlerinin taşıdığı riskleri çok açık ve anlaşılır ifadelerle birkaç kez vurgulayarak, davacıyı bu riskler konusunda yeteri ölçüde uyardığı, davacının, davalı banka ile imzaladıkları Çerçeve Sözleşmeler'de yer alan ve birkaç kez vurgulanan risk uyarılarını anlayabilecek kapasitede ve döviz ve sermaye piyasalarındaki önceden öngörülmesi olanaksız oynaklık ve değişkenlik konusunda bilgi sahibi olduğu, davaya konu türev işlemlerine ilişkin olarak davalı banka ile davacılar arasındaki Çerçeve Sözleşmeleri'nin ve Opsiyon Sözleşmeleri'nde, davalı bankanın eksik veya hatalı bilgi vermediği, davalı bankanın özen yükümlülüğünü ihlal ettiğinin -diğer bir ifadeyle- sözleşmelere aykırı davrandığının kabul edilemeyeceği, davacının, daha önce yaptıkları ve kar ettikleri türev işlemlerinin hukuken geçerliliğine hiçbir itirazda bulunmayıp, elde ettikleri kârları davalı bankadan tahsil ederek -ya da zararı tazmin ederek-, davalı banka ile aralarındaki türev işlemlerin sözleşmesinin hukuken geçerli olduğunu kabul ettikten sonra, daha sonra aynı şekilde kurulan ve zarar ettikleri türev sözleşmelerinin ve işlemlerinin hukuken geçersiz olduğunu iddia etmelerinin çelişkili davranış oluşturduğu ve bu nedenle de bu iddianın hukuken korunamayacağı, davacının, davalı bankadan herhangi bir hukuki sebebe dayanarak bu zararlarının tazminini talep edemeyecekleri, türev işlemlerinin yüksek risk içeren,

talih ve tesadüfe dayalı olan yapısının doğal ve çok sık karşılaşılan bir sonucu olarak üstlendikleri riskten kaynaklanan zararlarını bizzat taşımakla yükümlü olduğu, davacının iddia ettiği şekilde, davalı tarafın hukuka aykırı şekilde ve haksız fiil niteliğinde ispatlanmış hile emare ve olgusu tespit edilemediğinden haksız fiil nedeniyle davalıdan herhangi bir talepte bulunamayacağı, davalının özen ve sadakat borcunu yerine getirmeyerek sözleşme süresince özensizlik sonucu (emirleri vaktinde yerine getirmeyerek-sahip olduğu mesleki bilgisi ile bağdaşmayan öneri de bulunma, araştırma ve inceleme yükümlülüğü ihlal sonucu eksik veya yanlış bilgi aktarmak gibi) davacının zararına sebebiyet verdiğine ilişkin somut veri bulunmadığı, aynı formda aracı kurumların yorumlarının, öneri tavsiyelerinin eksik olabileceği veya onay gerektirdiği keza objektif olmayabileceğinin bildirilmesinin yanında bu olgunun hayatın olağana akışına göre bilinen ve ispatlanmış bir vakıa olduğu, yatırımcının ekstrelerini takip etmesinin zorunlu olduğu, makul sürede itiraz edilmezse ekstrelerin kesinleşeceği, banka'nın hesap özetlerini davacıya birçok kez gönderdiği, yapılan incelemede onaysız işlemlere rastlanmadığı, taraflar arasındaki sözleşme ve SPK Kanunu ve tebliğleri açısından yapılan değerlendirmede sözleşmeye ve hukuka aykırılık unsuru tespit edilemediği, davalı bankanın kusur ve kastı tespiti ispat edilemediği dikkate alındığında davalı bankaya sorumluluk yüklenmesi, soyut ve şüpheye dayalı bir varsayıma dayalı olacağı, yukarıda belirtilen 10 işlemden ilk 8 adedi dava konusu yapılmamış olup, gerçekleştirilmiş 8 adet işlemlerden toplam 20.731 TL kar/gelir elde edilmiş olduğunun tespit edildiğini, dava konusu yapılmış opsiyon Ref. No.su ... ve ... olan 1.000.000 USD ve 500.000 EUR sözleşme tutarındaki 2 adet opsiyon işleminde ise; 320.500,00 TL zarar ettiğini, davalı bankaya atfı kabil bir kusurunun bulunmadığı bildirilmiştir.Dava konusu ihtilaf taraflar arasındaki 31/07/2012 tarihli Opsiyonlu Döviz Mevduatı ve Opsiyon İşlemleri Çerçeve Sözleşmesi kapsamında yapılan bankacılık işleminden kaynaklı davacının zarara uğrayıp uğramadığı ve varsa davacının uğradığı zararın davalının kusurundan kaynaklı olup olmadığı ve davalının sorumluluğunun bulunup bulunmadığına ilişkindir. Davacı tarafça davalı banka çalışanının yanlış yönlendirmesi, risk bildiriminin yapılmaması nedeniyle aklında olmamasına rağmen opsiyon türev işlemlerine dahil olmaya mecbur bırakıldığını, bu nedenle yapılan işlemlerden dolayı zarara uğradığından bahisle davalı banka aleyhine tazminat davası açılmış ise de; davacı tarafın söz konusu bankacılık işleminden dolayı zarara uğradığı ve bu zararın taraflar arasındaki sözleşmeden kaynaklandığı sabittir ancak dava konusu olan taraflar arasında 31/07/2012 tarihinde imzalanan opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesi her iki tarafın serbest iradesiyle imzalanmış olup, sözleşmenin ekindeki risk bildirim formunda yapılan işlem nedeniyle getiri kadar uğranılacak muhtemel risklerin de yüksek olabileceğinin davacıya bildirildiği, davacı tarafça dava konusu sözleşmenin ve risk bildirim formunun okunup anlaşıldığının beyan edilerek imzalandığı bu haliyle davalı bankanın müşteriyi bilgilendirme ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirdiği açık olup, sözleşme kapsamında yapılan tüm bankacılık işlemlerinde davacının icazetinin alındığı, davacının bilgisi dahilinde olmayan bir işlem bulunmadığı sabit olduğundan davacının irade fesadına uğratıldığına yönelik iddialarını ispatlayamadığı, davalı bankanın SPK yetki belgesine sahip olup olmamasının dava konusu bankacılık işleminin SPK tebliğlerine tabi olmaması nedeniyle önem arz etmediği, davacı nasıl ki önceden kar elde etmişse zarardan da kendisinin sorumlu olduğu açık olup, bu haliyle dava konusu zarar doğuran bankacılık işleminin usul ve yasaya aykırı bir yönünün bulunmadığı, Mahkememizce alınan her iki bilirkişi raporunda benzer tespitlerde bulunulduğu, bu

tespitlerin dosya kapsamına uygun ve denetime elverişli olması, dava konusu zarar doğuran bankacılık işlemlerinin davacının bilgisi ve talimatı doğrultusunda yapılmış olması, davacının onayı dışında işlem yapılmamış olması ve tüm risklerin davacıya bildirilmiş olması nedeniyle söz konusu davacının uğradığı zararın davalının bankanın kusur ve sorumluluğundan kaynaklanmaması nedeniyle davacı tarafça açılan davanın reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir. " gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı, davacı vekilince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.
İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:Davacı vekili, istinaf başvuru dilekçesinde özetle; dava dilekçesini aynen tekrarla, davacının 2013 yılında davalı tarafından opsiyon/türev işlemine dahil olmaya mecbur bırakıldığını, tamamen yanlış yönlendirildiğini, yanlış bilgilendirildiğini, kendisine hiçbir risk bildirimi yapılmadığını, SPK tebliğlerinde de dava konusu bu faaliyetlerin izne tabi olduğunun açıkça bildirildiğini, tanık ...,'ın da bu konuda Adana 2. Tüketici Mahkemesinde alınan beyanında, dava dilekçesinde bahsedilen işlemlerin opsiyon-türev (kaldıraçlı) işlemler olduğunu, bu işlemi ilk kez yaptıklarını, riskini işlemi yaptıktan sonra öğrendiklerini, bu işlemin yapılabilmesi için SPK'dan türev lisansı alınmış olması gerektiğini, kişisel olarak da lisansının bulunmadığını, söz konusu olaylardan sonra şubenin kapandığını beyan ettiğini, dava konusu opsiyon/türev işlemleri neticesinde davacının 320.502,11 TL tutarında zarara uğradığını, davacının banka müşterisi sıfatı ile uğradığı bu zararın tazmini açısından davalı aleyhine İstanbul 6. Tüketici Mahkemesinin 2015/255 Esas sayılı dosyası ile tazminat davası açtığını, ancak haksız şekilde dosyanın ticaret mahkemelerine gönderildiğini, benzer dosyalarda tüketici mahkemesince karar verildiğini, bu durumun çelişki yarattığını, davacının tüketici olduğunu, dava dilekçesinde ayrıntılı olarak belirtildiği üzere davacının böyle bir yatırım aracı aklında olmamasına rağmen davalının müdürü tarafından arandığını, karlılık yüzdesinin fazla olduğu, hiçbir risk taşımadığını ve hatta bazen aynı gün içinde bile opsiyon işleminin sonuç verdiği hususları belirtilerek bu işe dahil edildiğini, davalı Banka müdürünün eksik ve yanlış yönlendirmesiyle işleme sözlü olarak davacının onay verdiğini, davalı banka tarafından davacıya hiçbir risk bildirimi yapılmadığını, hiçbir risk onayı alınmadığını, hiçbir risk/teminat evrakı imzalatılmadığını, işlemlerin davacının onayı ile yapıldığı kabulünün de dosya kapsamına ve hukuka alenen aykırı olduğunu, davalı bankanın eksik, hatalı yönlendirmesi neticesinde davacının işlemlere mecbur bırakıldığının tanıkları tarafından da teyit edildiğini, bu aşamadan sonra Dolar ve Euro üzerinden opsiyon/nakavt işlemlerine dahil olmaya mecbur bırakıldıktan sonra 2014 yılına gelindiğinde davacının Banka müdürü tarafından şahsi cep telefonunundan aranarak hesaptaki paranın teminata yetmediğinin ve aynı gün içinde 200.000 TL para yatırmasının aksi halde tüm paraya banka tarafından el konulacağını bildirdiğini,davacının da bu teminatı yatırmak zorunda kalığını, her seferinde hiçbir risk oluşmayacağının söylendiğini, davalı bankanın, zarar oluştuktan sonra yaptığı bilgilendirmenin geçerli olmadığını,davalının bilgilendirme yapmaya çalışması ile prosedürel eksikliğin, davacının bilgilendirilmeden işlemlerin yapıldığını, olayların en başından itibaren eksik ve yanlış geliştiği de ispat ettiğini, ancak mahkemece bu durumun nazara alınmadığını, bilirkişi raporunun yetersiz olduğunu raporda, davaya konu işlemlerin Bankacılık Kanunu kapsamında olması ve opsiyon işleminin SPK'dan yetki alınmadan yapılabileceği değerlendirmesinin hatalı olduğunu, İstanbul 3. Tüketici Mahkemesi nezdinde görülüp kısmen kabulüne karar verilen davada bankanın yetkisiz olduğunun belirtildiğini, raporu "IV Değerlendirme" bölümünde, davalı bankanın davaya konu işlemi gerçekleştirmesi için

SPK'dan yetki belgesi almasının gerekmediğini bu işlemi 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 4.maddesi uyarınca yapılabileceğinin belirtildiğini, Sermaye Piyasası Kurulu'na yazılan müzekkereye 20.12.2017 tarihinde cevap verildiğini, bu cevapta, davalı bankanın paylar, diğer menkul kıymetler, paya dayalı türev araçlar ve diğer türev araçlar üzerinde emir iletimine aracılık, pay endekslerine dayalı türev araçlar ve diğer türev araçlar üzerinde portföy aracılığı faaliyetlerinde bulunmak üzere Kurulca 27.10.2015 tarihinde yetkilendirildiğinin belirtildiğini, yetki belgesinin bir örneğinin mahkemeye gönderildiğini, dolayısıyla bilirkişi heyetinin konu hakkındaki görüşünün hatalı ve kanuna, dosya kapsamına aykırı olduğunu, raporda SPK'dan gelen yazı cevabının incelemediğini, bilirkişileri n konuya emsal olmayan Yargıtay kararları sunduğunu, davalının işlemleri yapmaya yetkisi olmadığının tanık beyanlarında da yer aldığını, benzer konudaki bir başka davada 384.707,77 TL üzerinden davanın kısmen kabulü kararı verilen davada İstanbul 3. Tüketici Mahkemesinin 2017/53 Esas sayılı dosyasında davalının SPK'dan yetki belgesine sahip olup olmadığının araştırıldığını, 20.05.2013 tarihi itibariyle davalı bankanın faaliyet izninin olmadığının anlaşıldığını, gerek davalının dava konusu işlemleri yapmaya yetkisinin bulunmaması, gerek tanık anlatımları ile davalı bankanın kusurunun kanıtlanmış olması gerekse de emsal kararın bilirkişi heyet raporu ile taban tabana zıt olması sebebiyle, 18.12.2020 tarihli bilirkişi heyet raporuna karşı itirazları doğrultusunda yeni bir rapor alınması taleplerinin kabulü gerekirken, rapor alınmadığını, bu hatalı rapor dayanak yapılarak haksız ve Hukuka aykırı bir şekilde davanın reddine karar verildiğini, bu sebeplerle davacının davalının müdürü tarafından tamamen aldatmak amaçlı, yanlış ve hatalı yönlendirmesi ve hiçbir risk/teminat bildirimi yapılmadan mevduat toplamaya yönelik yatırıma sürüklemesi sonucu zarar ve ziyanı karşılamak amaçlı 320.502,11 TL tazminatın davalıdan tahsili taleplerinin kabulü gerektiğini, bu nedenlerle ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın kaldırılmasına ve davanın kabulüne karar verilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Dava,taraflar arasındaki opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesi kapsamında yapılan işlemlere ilişkin olarak davalının kusuru ile davacının zarara uğradığı iddiasına dayalı tazminat istemine ilişkindir.İlk derece mahkemesince yapılan yargılama sonucunda davanın reddine karar verilmiş; bu karara karşı, davacı vekilince, yasal süresi içinde istinaf başvurusunda bulunulmuştur.İstinaf incelemesi, HMK'nın 355. maddesi uyarınca, ileri sürülmüş olan istinaf nedenleriyle ve kamu düzeni yönüyle sınırlı olarak yapılmıştır.Taraflar arasında 31.07.2012v tarihinde opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesi, bu sözleşmenin bir parçası olarak rehin sözleşmesi imzalandığı, ayrıca davalının tezgahüstü türev araçlar risk bildirim formu imzaladığı anlaşılmaktadır.Mahkemece, alınan bilirkişi raporlarına göre davanın reddine karar verilmiştir.Dava ilk olarak İstanbul 6. Tüketici Mahkemesi nezdinde açılmış, mahkemenin 15.11.2018 tarihli ve 2016/917 Esas, 2018/969 Karar sayılı kararı görevsizlik kararı ile asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna karar verilmiş, bu kararın Yargıtay 11.Hukuk Dairesinin 24.06.2019 tarihli ve 2019/1152 Esas, 2019/4773 Karar sayılı kararı ile onanması üzerine dosyanın gönderildiği görevli mahkemece istinafa konu eldeki karar verilmiştir.Her ne kadar davacı vekilince, davacının tüketici olduğu ve tüketici mahkemelerinin görevli olduğu ileri sürülmüş ise de, yukarıda da belirtildiği üzere, mahkemenin görevli olduğu hususu Yargıtay ilamı ile kesin olarak belirlendiğinden bu yöndeki istinaf sebebi yerinde

görülmemiştir.Davacı vekili dava dilekçesi ile, müvekkilinin 35 yıllık iş hayatı boyunca borsa/opsiyon ve benzeri riskli türev işlemi yapmadığını, davalı bankadan da böyle bir talebi olmadığı halde ...bank ... Şube Müdürünün davacıyı aldatma amaçlı, yanlış ve hatalı yönlendirmesi ve hiçbir risk/teminat bildirimi yapmadan mevduat toplamaya yönelik yatırıma yönlendirmesi, hatta zorunlu bırakması sebebiyle davacının 320.502,11 TL zarara uğradığını ileri sürerek, zararın tazmini istemiştir.Uyuşmazlık, taraflar arasında imzalanan opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesi kapsamında yapılan dava konusu döviz opsiyonu işlemlerinin davacı açısından geçerli ve bağlayıcı olup olmadığı ve bu kapsamda yapılan işlemler neticesinde davacının zarara uğrayıp uğramadığı, bir zarar meydana gelmiş ise bu zarardan davalı bankanın gerek objektif özen sorumluluğu gerekse adam çalıştıranın sorumluluğu kapsamında sorumlu olup olmadığı noktalarında toplanmaktadır.İlk derece mahkemesince yargılama sırasında 04.06.2020 ve 18.12.2020 tarihli bankacı bilirkişilerden rapor alınmış ve neticede davanın reddine karar verilmiştir. Taraflar arasındaki opsiyonlu döviz mevduatı ve opsiyon işlemleri çerçeve sözleşmesine ilişkin olarak davacı tarafça imzalanan "Tezgah Üstü Türev Araçlar Risk Bildirim Formu"nun son kısmında "Tezgah Üstü Türev Araçlar Risk Bildirim Formu'nu okudum, anladım." ibaresinin bulunduğu ve altının davacı yanca imzalandığı, bu bildirim formunun incelenmesinde, "Uyarı" başlıklı kısmında "tezgahüstü piyasa türev araçlar risk bildirim formu, yatırımcıları genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, farklı ihtiyaçlara göre değişik şekillerde yapılandırılabilen bu tür türev araç sözleşmelerinin alım-satımından uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolaysıyla bu tip yatırımlarda bulunmadan önce gerekli araştırmanın yapılması ve profesyonel yardım alınması tavsiye olunur." ibaresinin bulunduğu, yine taraflar arasında imzalanan 31.07.2012 tarihli ''Özel Bankacılık Hizmetleri Sözleşmesi''nin 2. Maddesinde, ''Sermaye piyasası işlemleri çeşitli oranlarda risklere tabidir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda, aracı kuruluşa yatırdığınız paranın tümünü kaybedebileceğiniz gibi, kayıplarınız yapacağınız işlemin türüne göre, yatırdığınız para tutarını dahi aşabilir.'' 4. maddesinde, ''Aracı kuruluşların piyasalarda yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkat alınmalıdır.'', 5. maddesinde, ''Sermaye piyasası araçların alım satımına ilişkin olarak aracı kuruşların yetkili personelince yapılacak teknik ve temel analizlerin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğu dikkate alınmalıdır.'', 7. maddenin sonunda ise ''Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen bu Sermaye Piyasası Risk Bildirim Formunun bir nüshasını aldığımı, okuduğumu ve anladığımı kabul ve beyan ederim/ederiz,'' şeklinde hükümlerin bulunduğu, yine sözleşmede dava konusu işlemlerin taşıdığı risklerin açık ve anlaşılır ifadelerle birkaç kez vurgulandığı, davacıyı bu riskler konusunda yeteri ölçüde uyardığı, dosya kapsamında bulunan opsiyonlu döviz mevduatı işlem sonuç formlarına göre davacının yapılan işlemlere onay verdiği anlaşılmaktadır. Hal böyle olunca, davacının dava konusu etmediği 8 adet işlemden kar ettiği, dava konusu ettiği işlemlerde ise zarar ettiği, davacının kar ederken bir itirazı olmazken zarar ettiği işlemler nedeniyle kendisinin riskler konusunda yeterince bilgilendirilmediği yönündeki itirazı yerinde görülmemiştir.Mahkemece yapılan yargılama sırasında davacı tanığı olarak dinlenilen ...'ın beyanları, yukarıda yer verilen ve davacı imzasını taşıyan bilgi formu, işlem sonuç formlarına veriş olduğu onaylar karşısında davacının aldatıldığı ve yanlış yönlendirildiği yönündeki iddialarını ispata yeterli görülmemiştir.

Somut olayda, davalı banka içinde konuya ilişkin yapılan teftiş incelemesi, ses kayıtları, taraflarca imzalanan sözleşmeler ve alınan bilirkişi raporu birlikte değerlendirildiğinde, dava konusu tüm işlemlerin davacının talimatı doğrultusunda gerçekleştirildiği, davalı bankanın somut olayda, özensiz davrandığına dair bir delilin bulunmadığı, davacının aldatıldığı ve bilgilendirilmeyip yanlış yönlendirildiği iddialarının kanıtlanamadığı anlaşılmıştır.Davacı vekilince, bankanın dava konusu işlemleri yapma konusunda SPK'dan alınmış yetki belgesinin olmadığı istinaf sebebi olarak ileri sürülmüştür. Ancak, bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere taraflar arasındaki vadeli işlem sözleşmesinin teşkilatlanmış piyasada icra edilen işlem mahiyetinde olmadığı, işlemin organize piyasa dışı yani tezgahüstü piyasa işlemi olduğu, davalı bankanın 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 4.maddesindeki işlemlerden opsiyon, forward benzeri işlemleri yapmaya zaten yetkili olduğu, 1567 sayılı Türk Parasını Koruma Hakkındaki Kanun ve 32 sayılı Karar uyarınca döviz alım satımına yetkili finansal kuruluş olduğu gibi, döviz pozisyonu tutma hak ve yetkisine de sahip olduğu, bu bakımdan, bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 1567 sayılı Kanuna göre her türlü döviz operasyonunu organize piyasa dışında icra etmesinin hukuken mümkün olduğu anlaşıldığından bu yöndeki istinaf sebebi yerinde görülmemiştir. Sonuç olarak, dava konusu somut olayda davalı Banka'nın davacıyı hukuka aykırı olarak yönlendirdiği, davacıya karşı bilgilendirme yükümlüğünün tam ve uygun olarak yerine getirilmediği, kendisinden bilgilerin saklandığı iddiaları ile davalı Banka çalışanının hukuka aykırı işlem yaparak davacıyı yanlış yönlendirerek davacının zararına sebebiyet verdiği iddiaları ispatlanamadığı gibi davalı banka tarafından verilen hizmet işlemlerinin aracılık ile sınırlı olduğu, işlemi yapıp yapmama tasarrufunun ve seçim hakkının davacı müşteride olduğu, dava konusu işlemlerin davacının iradesiyle gerçekleştiği nazara alındığında ilk derece mahkemesince davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya uygun olup davacı vekilinin istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.
Açıklanan bu nedenlerle, HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, ilk derece mahkemesinin istinafa konu kararı usul ve yasaya uygun olup davacı vekilinin istinaf sebepleri yerinde görülmediğinden, davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine dair aşağıdaki hüküm verilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1-HMK'nın 353/1.b.1. maddesi uyarınca, davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine,

2-Davacı tarafından yatırılan istinaf başvuru ve peşin karar harçlarının Hazineye gelir kaydına, bakiye 651,30 TL istinaf karar harcının davacıdan tahsiline,

3-Davacı tarafından yapılan kanun yolu giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,

4-Gerekçeli kararın, Dairemiz Yazı İşleri Müdürlüğünce taraf vekillerine tebliğine dair;HMK'nın 353/1.b.1 maddesi uyarınca dosya üzerinden yapılan istinaf incelemesi sonucunda, 21.05.2026 tarihinde, oy birliğiyle ve temyizi kabil olmak üzere karar verildi.

KANUN YOLU:HMK'nın 361. maddesi uyarınca, iş bu gerekçeli kararın taraf vekillerine tebliğ tarihlerinden itibaren iki haftalık süreler içinde temyiz yolu açıktır.